

certificat de
grau
superior

certificat de
grau
superior

© **Generalitat Valenciana, 2008**

Edita: Conselleria d'Educació

Depòsit legal: V-5310-2008

Imprés a: impressa.es

Disseny i maquetació: àdisseny i comunicació

índex

- 5** Informació general
- 11** Objectius
- 19** Continguts
- 25** Estructura
- 27** Prova

informació general

Els plans d'estudis actuals han incorporat el valencià plenament en el seu currículum. Per diverses vies educatives, els estudis vigents possibiliten, si se supera la matèria de Valencià, obtindre el certificat de grau elemental.

Les persones que no complixen el requisit anterior i que volen una acreditació oficial de coneixements de valencià, o bé aquelles persones que volen una acreditació dels graus mitjà i superior, per a aconseguir un lloc de treball, accedir a la funció pública o per qualsevol altre motiu, poden obtindre el corresponent certificat superant les proves que cada any convoca la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià.

Les proves

Tenen com a objecte avaluar la competència dels aspirants en un determinat grau o àmbit. Per això, les proves no van destinades a avaluar l'aprofitament d'un curs determinat, encara que, òbviament, l'assistència a cursos ajuda a preparar-se per a la superació de les proves.

La Junta convoca anualment les proves en dos períodes. El calendari, les localitats i els llocs d'exàmens es fan públics al llarg del primer trimestre de l'any.

Les proves s'ajusten als programes establits en l'Orde de 16 d'agost de 1994, de la Conselleria d'Educació i Ciència, per la qual s'establixen els certificats oficials administratius de coneixements de valencià que expedix la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià i s'homologuen i es revaliden d'altres títols i certificats (DOGV núm. 2.331, de 24 d'agost de 1994).

La publicació per part del Consell d'Europa del *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprenentatge, ensenyament i avaluació* (2001) ha proporcionat unes bases comunes per a l'elaboració de programes de llengua, orientacions curriculars, exàmens, llibres de text, sistemes d'avaluació, etc., com a model de convergència europeu. Des d'esta perspectiva la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià ha assumit els principis del document i els ha incorporat a les seues propostes d'avaluació.

Els certificats

La Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià expedix dos tipus de certificats: els de coneixements generals de la llengua i els de coneixements específics.

Els certificats de coneixements generals es referixen a diversos nivells de domini en l'ús de la llengua i són els següents:

- Certificat de coneixements orals de valencià.
- Certificat de grau elemental de coneixements de valencià.
- Certificat de grau mitjà de coneixements de valencià.
- Certificat de grau superior de coneixements de valencià.

Els certificats de coneixements específics es referixen a llenguatges d'especialitat propis de determinats àmbits de la societat (administració, empreses editorials i mitjans de comunicació). Els certificats de capacitat tècnica que es convoquen són els següents:

- Llenguatge administratiu.
- Correcció de textos.
- Llenguatge als mitjans de comunicació.

Qui pot presentar-se a les proves

Per a poder participar en les proves cal tindre, com a mínim, setze anys complits l'any en què s'efectuen.

Les persones aspirants als certificats de capacitació tècnica de llenguatge administratiu i de llenguatge als mitjans de comunicació han d'estar en possessió del certificat de grau mitjà de coneixements de valencià.

Les persones aspirants al certificat de capacitació tècnica de correcció de textos han d'estar en possessió del certificat de grau superior de coneixements de valencià.

Formalització de la inscripció

Per a poder participar en les proves cal sol·licitar-ho presentant l'imprés multicòpia que es trobarà a disposició dels interessats en els centres següents:

- Conselleria d'Educació.
- Direccions territorials d'Educació.
- Ajuntaments.
- Centres d'informació juvenil.
- www.edu.gva.es/jqcv

Prèviament a la presentació de la sol·licitud, cal haver abonat les taxes corresponents en la quantia i forma previstes en la convocatòria.

Els aspirants poden inscriure's en diversos nivells, però només s'admet una matrícula per cada nivell.

La sol·licitud s'ha de presentar en el registre de la Conselleria d'Educació, en les direccions territorials d'Educació o en qualsevol dels llocs que preveu l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. En cas de presentar-la en una oficina de correus, es farà en sobre obert per tal que la instància siga datada i segellada abans de ser certificada.

Resultats de les proves

Després d'efectuades les proves, es farà pública en els taulers d'anuncis de la Conselleria d'Educació i de les direccions territorials d'Educació, per resolució de la presidenta de la JQCV, la llista provisional dels aspirants considerats aptes o no aptes per les comissions examinadores, i es publicarà en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* un extracte de la resolució que indicarà els llocs on estarà exposada la llista.

Les persones interessades també podran accedir a la informació a través de la web de la Junta Qualificadora (www.edu.gva.es/jqcv); del telèfon audiomàtic, que funciona les 24 hores del dia (96 386 53 95); del telèfon d'informació de la Generalitat 012, i enviant un SMS al 7373 amb el text NOTAJUNTA i el NIF o NIE corresponent.

Punts d'informació

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ

Secretaria Autonòmica d'Educació

Av. Campanar, 32

46015 València

Tel. 96 386 30 52

Fax 96 386 58 21

DIRECCIONS TERRITORIALS D'EDUCACIÓ

ALACANT

C/ Carratalà, 47

03007 Alacant

Tel. 965 93 50 30

Fax 965 93 50 75

CASTELLÓ

Av. del Mar, 23

12003 Castelló de la Plana

Tel. 964 35 84 48

Fax 964 35 80 76

VALÈNCIA

PROP II

C/ Gregorio Gea, 14

46009 València

Tel. 96 196 42 11

Fax 96 196 42 17

prova grau superior

objectiu general

La persona que opte a este certificat ha de ser capaç de comprendre sense esforç pràcticament tot el que llig o escolta. Ha de poder resumir informació procedent de diferents fonts orals o escrites, reconstruir fets i arguments, i presentar-los d'una manera coherent. Així mateix, ha de ser capaç d'expressar-se espontàniament, amb fluïdesa i precisió, distingint matisos subtils de significat fins i tot en les situacions més complexes.

objectius

Àrea de comprensió

Comprensió oral

1. És capaç de comprendre sense dificultat qualsevol altre parlant de la llengua i qualsevol tipus de parla, siga quin siga el ritme amb què s'articule, tant si es tracta de converses cara a cara com vehiculades a través de mitjans de comunicació, i encara que la velocitat de parla siga ràpida o que es parli amb un accent o una varietat lingüística diferent de la pròpia, tant formal com informal.
2. Pot seguir fàcilment interaccions complexes entre interlocutors hàbils en debats en grup, fins i tot quan es tracten temes especialitzats que siguen pròxims, o temes generals abstractes o complexos.
3. Pot seguir conferències o exposicions especialitzades, encara que hi apareguen expressions col·loquials, regionalismes o terminologia poc familiar.
4. Pot extraure informació precisa d'anuncis públics, fins i tot si són emesos amb un so distorsionat i de poca qualitat (per exemple, en una estació, un estadi, etc.), i pot comprendre una àmplia gamma de material enregistrat i retransmés, incloent-hi algun ús no estàndard, i identificar-hi detalls que evidencien actituds i relacions implícites entre els interlocutors.
5. És hàbil a l'hora d'utilitzar tant els indicis contextuals (impli-catures) com gramaticals i lèxics (pressuposicions), a l'efecte d'inferir la informació implícita d'una conversa, com poden ser les actituds i les intencions dels parlants o determinats actes comunicatius complexos com ara la ironia.

Comprensió lectora

1. És capaç de comprendre i d'interpretar de manera crítica qualsevol forma de llenguatge escrit, incloent-hi textos, literaris o no literaris, abstractes i estructuralment complexos o rics en expressions col·loquials, com ara manuals, articles d'especialitat i obres literàries, i pot apreciar distincions subtils d'estil i el sentit tant implícit com explícit.
2. Pot resoldre qualsevol dubte de comprensió, causat per la complexitat del text, fent ús del diccionari o d'altres fonts d'informació disponibles.
3. Pot identificar ràpidament el contingut i la importància d'una notícia, d'un article o d'un reportatge sobre una àmplia gamma de temes generals, a fi de decidir si val la pena fer-ne una anàlisi més aprofundida, i pot localitzar, si cal, els detalls importants i les relacions precises entre les idees exposades en textos llargs i complexos.
4. Pot comprendre amb detall una àmplia gamma de textos que poden aparèixer en la vida social, professional o acadèmica, i identificar-hi detalls subtils que demostrin actituds i opinions tant implícites com explícites.
5. Pot comprendre amb detall instruccions tècniques llargues i complexes; per exemple, per a utilitzar una màquina o dur a terme un procediment, tant si les instruccions estan relacionades amb la seua especialitat com si no ho estan, encara que necessite fer una segona lectura dels fragments difícils.
6. Pot comprendre pel·lícules que presenten una quantitat considerable d'argot i d'expressions idiomàtiques.
7. És hàbil a l'hora d'utilitzar tant els indicis contextuals (implicatures) com gramaticals i lèxics (pressuposicions), a l'efecte d'inferir la informació implícita d'un text, com poden ser les actituds i les intencions dels locutors o determinats actes comunicatius complexos com ara la ironia.

Àrea d'expressió

Expressió oral

1. És capaç de produir oralment textos de diferent tipologia sense limitacions de cap tipus, de manera planera, fluida i ben estructurada, amb un discurs clar, amb un estil apropiat i eficaç, i amb una estructura lògica que ajude el destinatari a advertir els punts significatius i recordar-los. Així mateix, utilitza uns recursos lingüístics i discursius variats i adequats a cada situació comunicativa.
2. Pot fer exposicions clares, elaborades i ben construïdes, sobre temes complexos, d'una manera planera i fluida; desenrotllar i confirmar el punt de vista propi amb idees complementàries, justificacions i exemples, utilitzant l'entonació adequada per a transmetre matisos subtils de significat.
3. Pot presentar temes complexos amb seguretat davant d'un públic que desconeix el tema, i estructurar i adaptar l'exposició amb flexibilitat per a respondre a les necessitats d'esta audiència; té prou domini de les estratègies comunicatives per a fer front a preguntes difícils, fins i tot hostils.

Expressió escrita

1. Pot produir, de manera clara, plana i fluida, escrits complexos (informes, articles d'opinió, crítiques...), que presenten una argumentació o una apreciació crítica d'obres literàries, productes audiovisuals i projectes d'investigació, i és capaç de dotar els seus textos d'una estructura lògica, apropiada i eficaç, que ajuda el lector a trobar i recordar les idees importants. Pot escriure resums o ressenyes d'obres professionals o literàries.
2. És capaç d'escriure textos de formalitat alta en varietat estàndard, de caràcter no especialitzat i que requereixen una preparació prèvia notable: textos de l'àmbit periodístic (cartes al director d'un diari, articles d'opinió, col·laboracions a revistes...); correspondència formal a institucions, empreses...; textos escrits per a ser dits (discursos breus, parlaments en festes, reunions...), etc.
3. Pot prendre apunts detallats del que es diu en una conferència de manera tan acurada que estos puguen ser utilitzats per altres persones.
4. Pot resumir amb precisió la informació procedent de diferents fonts, reconstruir arguments i consideracions i presentar d'una

manera coherent el resultat general; és capaç de distingir la informació de l'opinió.

Àrea de pragmàtica i d'interacció

1. Pot participar sense esforç en tota classe de converses i discussions, i mostrar un bon ús d'expressions idiomàtiques i col·loquials. Pot expressar-se amb fluïdesa i transmetre matisos subtils de significat amb precisió. En cas de dificultat, pot fer marxa arrere, reestructurar el discurs i corregir-lo de manera que els altres interlocutors difícilment se n'adonen.
2. Pot crear un text coherent i cohesionat utilitzant d'una manera completa i adequada una varietat d'estructures organitzatives i una gamma àmplia de mecanismes de cohesió, integrant-hi subtemes, desenvolupant punts particulars i acabant amb una conclusió apropiada.
3. Pot expressar-se, detalladament i sense esforçar-se, amb un discurs natural i fluid. Així i tot, es pot detindre per a reflexionar sobre la paraula exacta que expressarà amb precisió el seu pensament o per a trobar un exemple apropiat que il·lustre l'explicació.
4. Pot expressar amb precisió matisos subtils de significat, utilitzant amb una correcció suficient un repertori ampli de procediments de modalització, des d'elements lèxics valoratius fins a recursos pragmàtics com la ironia o els canvis de registre, i pot insistir, diferenciar i eliminar l'ambigüitat.
5. Pot participar en un intercanvi comunicatiu de manera cooperativa seleccionant la informació, quant a la qualitat, a la quantitat i a la rellevància, i presentant esta informació de manera clara i ordenada. Així mateix, pot qualificar amb precisió opinions i afirmacions en termes de certesa o incertesa, de creença o dubte, de probabilitat, etc.
6. Pot conversar de manera còmoda i apropiada, sense limitacions lingüístiques, en qualsevol situació de la vida personal i social, estructurant el discurs i interactuant amb competència i fluïdesa, de la mateixa manera que ho faria un altre parlant competent.
7. Pot defensar la seua posició sobre qüestions complexes en reunions i converses formals, amb arguments articulats i persuasius.

8. És capaç d'utilitzar els indicis contextuais, gramaticals i lèxics per a inferir la informació implícita d'un text, com poden ser les actituds i les intencions dels locutors o determinats actes comunicatius complexos com ara la ironia.
9. És capaç d'aplicar el coneixement sobre l'estructura de la seqüència argumentativa i les característiques dels textos dialogats per a produir textos d'estes tipologies que complisquen el propòsit comunicatiu de manera eficaç (debats, tertúlies i converses espontànies, articles d'opinió, assajos...).

Àrea d'estructures lingüístiques

1. És capaç d'explotar, amb un domini exhaustiu i fiable, i sense manifestar cap tipus de limitació en el que vol dir, un repertori lingüístic molt ampli per a formular de manera precisa el seu pensament, insistint, diferenciant i eliminant l'ambigüitat, i ajustant els recursos expressius al grau de formalitat i a les exigències específiques d'una sèrie molt extensa de gèneres discursius.
2. S'expressa amb una precisió lèxica absoluta i utilitza amb consistència un vocabulari correcte i adequat. Domina un repertori lèxic molt ampli, que comprén expressions idiomàtiques i col·loquials, i demostra tindre consciència dels graus de connotació semàntica, així com de l'adequació a la formalitat del discurs i dels usos intencionats de canvi de registre.
3. Té una competència semàntica àmplia, no sols de la relativa al lèxic sinó també de la que transmeten els elements gramaticals i la perspectiva pragmàtica, la qual cosa es tradueix en una alta consciència i un bon domini de l'organització del significat.
4. Manté un domini gramatical constant sobre un llenguatge complex, fins i tot quan ha de desviar l'atenció cap a un altre punt (per exemple, quan planifica el que dirà o segueix les reaccions dels altres):
 - a) Té una pronunciació que li permet variar l'entonació i la corba melòdica de l'oració correctament, a fi d'expressar matisos subtils de significat, i pot utilitzar els criteris d'elocució en funció del context comunicatiu. Coneix els criteris d'elocució estàndard, tant del nivell estrictament fonètic com del nivell morfosintàctic, i

és capaç d'utilitzar adequadament, en les seues produccions, les formes pròpies de l'àmbit general i les formes de l'àmbit restringit en funció del context, del gènere textual i de les varietats funcionals pertinents (formals i informals).

- b) Domina els conceptes bàsics de fonètica i fonologia, del sistema vocàlic i del consonàntic, i és capaç d'interpretar la transcripció fonètica de paraules o expressions.
- c) Té un domini profund de la normativa ortogràfica, incloent-hi les excepcions i els casos de més dificultat, i escriu textos sense faltes d'ortografia. Coneix els criteris que s'utilitzen quan cal fer adaptacions fonètiques i gràfiques de les paraules estrangeres (préstecs). Domina l'ortografia de les grafies cultes.
- d) Coneix amb aprofundiment la morfologia nominal i verbal, incloent-hi els casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals.
- e) Domina els usos i les funcions sintàctiques de les diverses categories gramaticals, com també una gran varietat d'estructures sintàctiques, i sap aplicar-ho amb precisió i adequació a la llengua formal general per tal d'organitzar les paraules en oracions ben construïdes gramaticalment. És capaç d'utilitzar sense restriccions, i amb una precisió quasi absoluta, les formes diverses dels determinants, dels pronoms, de les preposicions, de les conjuncions i dels adverbis. Té un domini complet dels processos de pronominalització, fins i tot dels usos més problemàtics des del punt de vista normatiu, i pot utilitzar estos coneixements en funció del context de comunicació, del gènere i del grau de formalitat de la situació. Pot utilitzar una àmplia gamma de recursos de composició oracional, amb un coneixement aprofundit dels usos dels relatius, de les conjuncions i de les locucions conjuntives, així com de la sintaxi verbal.

5. Té un coneixement exhaustiu de l'organització del significat dels textos, tant des del punt de vista de la coherència i l'estructura de la informació com des de la perspectiva de la cohesió i dels elements lingüístics que permeten la construcció

global del discurs. Té prou coneixements de gramàtica del text per a corregir les produccions pròpies, reparar les produccions alienes i garantir un estil adequat al propòsit dels gèneres expositius i argumentatius més emblemàtics.

Àrea de sociolingüística

1. Té un bon domini de les expressions de saviesa popular, és conscient dels nivells connotatius del significat, valora les implicacions sociolingüístiques i socioculturals quan altres parlants competents utilitzen la llengua, i sap reaccionar-hi adequadament.
2. Disposa d'un repertori ampli de refranys (*Qui té fam somia rotllos*), expressions idiomàtiques (*afluixar la mosca, anar a palpes*) i citacions corrents (*Al meu país la pluja no sap ploure; Conte contat, conte acabat*), i té un bon domini d'expressions de creences com ara els refranys sobre l'oratge (*Cel a borreguets, aigua a canterets*), d'actituds tipificades com a clixés (*La vergonya cria ronya*) i d'expressions que inclouen valoracions (*Això és bufar i fer ampolles*).
3. Té un bon domini dels diferents registres i d'expressions pròpies de graus de formalitat diversos, com ara el familiar o col·loquial (*Au, a fer faena!*), el solemne (*Es demana silenci a la sala*) i l'íntim (*Estàs a punt, rei?*).
4. Domina un ampli repertori d'indicadors lingüístics d'origen sociocultural, de procedència geogràfica o de grup professional, que inclouen:
 - a) El lèxic: *policia/bòfia* (variació social); *roig/vermell* (variació geogràfica); *esperit de vil alcohol* (variació generacional).
 - b) La gramàtica: *parle/parlo* (variació geogràfica); *Quan vindràs a casa, et donaré el regal / Quan vingues a casa, et donaré el regal* (variació generacional).
 - c) La fonologia: */plorá/ /plorár/* (variació geogràfica).
 - d) Característiques de la veu (ritme, volum, etc.), aspectes paralingüístics i llenguatge corporal.

Àrea de coneixements socioculturals

1. Té un coneixement profund de la realitat sociocultural, de la història i del territori valencians i pot participar sense problemes en totes les pràctiques socials de la vida quotidiana, del món professional i de l'àmbit cultural valencians.
 - a) Coneix els elements més representatius de la Comunitat Valenciana (llocs, institucions, persones, objectes, esdeveniments, actes i textos), la qual cosa li permet relacionar-se de manera exitosa en els àmbits personal, públic, professional i educatiu.
 - b) És capaç d'identificar les dades més rellevants de l'entorn cultural valencià, tant les manifestacions de la cultura popular tradicional com les tendències de la cultura de masses i de les cultures especialitzades.
 - c) Té un coneixement avançat del marc de la geografia física i humana.
 - d) Té un coneixement avançat dels orígens i la formació de les llengües romàniques i de les principals etapes de la història de la llengua, i és conscient de la situació social de la llengua en els diversos àmbits de relació; té uns coneixements generals sobre els corrents literaris i sobre els principals autors, la qual cosa li permet gaudir de la lectura de les obres més representatives i li proporciona les dades necessàries per a contextualitzar-les i valorar-les adequadament.
 - e) És capaç de distingir els aspectes socioculturals més representatius de la nostra comunitat i de relacionar-los amb els d'altres comunitats.
2. És capaç d'utilitzar les seues habilitats pràctiques (les socials i les específiques de la vida quotidiana, les tècniques i les professionals, i les pròpies del temps lliure) per a desenrotllar una sèrie d'estratègies o factors (motivacions, valors, creences, estils cognitius i trets de la personalitat) que li permeten mantindre actituds personals positives com a usuari o aprenent de la llengua.
3. És capaç de desenrotllar habilitats per a l'estudi de la llengua i estratègies de descobriment i d'anàlisi que el fan independent en l'aprenentatge i en l'ús del valencià.

continguts

A més dels continguts que es detallen a continuació, la persona que opte al certificat de grau superior haurà de demostrar el domini dels continguts exigits en els nivells anteriors.

Elocució i fonologia

1. Coneixement aprofundit i aplicació dels criteris d'elocució estàndard, i valoració dels casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals: enllaços sintàctics, casos especials amb sons consonàntics sonors (*examen, transistor*), etc.
2. Coneixement suficient de l'alfabet fonètic internacional (AFI) per a interpretar la transcripció fonètica de paraules aïllades i de frases.

Normativa ortogràfica

L'alfabet i les grafies vocàliques

Domini profund de la normativa ortogràfica sobre les vocals, incloent-hi les excepcions, les paraules amb més dificultat i les més formals:

- Els criteris aplicables als préstecs; escriptura de vocals *i/e* i *o/u* en pseudoderivats (*línia/alinear; doble/duplicar; full/fol·licular*).
- Ortografia de paraules amb dificultat vocàlica o que contrasten amb altres llengües (*arravatar, ciment, bambolina, sarbatana*).
- Escriptura de paraules amb *e* de suport i sense (*infraestructura, reescriure, hidrosòpia*); etc.

Separació de frases i paraules

Domini exhaustiu de la composició. Ús del guionet, escriptura junta o separada de paraules compostes i altres locucions (*filferro, fil d'aram, cotó en pèl, maldecap, mal de cap, sobretot, sobre tot*).

La síl·laba, el diftong, el triftong i el hiat

Domini complet de la separació de síl·labes en tot tipus de paraula (compostes, préstecs adaptats i no adaptats, etc.).

Accentuació gràfica. Accent diacrític. Dièresi

Coneixement aprofundit de la normativa sobre l'accentuació, incloent-hi les excepcions i els casos de més dificultat:

- Escriptura de paraules amb doble possibilitat d'accentuació a causa de la diferent posició de la síl·laba tònica (*càstig/càstic; xofer/xòfer*).
- Accentuació de cultismes d'ús formal restringit que solen presentar alteracions en la posició de la síl·laba tònica (*alvèol, èczema, cotilèdon*).
- Escriptura de topònims i antropònims (*Kíev, Vladímir*).
- Ús coherent de l'accentuació de la e atenent al timbre vocàlic i la tradició ortogràfica (*anglés, anglès; conéixer, conèixer*).
- Escriptura de la dièresi en síl·laba àtona (*aïllar, helicoïdal*), en els verbs de complexitat especial de la 3a conjugació (*argüir, argüit, argüia*) i en altres casos problemàtics.
- Escriptura de parelles de paraules que es diferencien per la dièresi (*fluid/fluiït; fruit/fruiït; reina/reïna*); etc.

L'apòstrof, la contracció i el guionet

1. Casos especials de l'apòstrof (símbols, títols, topònims precedits de l'article, topònims estrangers, marques registrades).
2. Ús del guionet en préstecs, símbols i altres usos excepcionals (*α-naftol, àcid d-lisèrgic*).

Les oclusives

Domini profund de l'ortografia de les oclusives, incloent-hi les excepcions, les paraules amb més dificultat i les més formals:

- Escriptura correcta dels grups *cap-*, *prop-* (*capbussarse*, *proppassat*).
- Grups consonàntics cultes com ara *pn-*, *ps-*, *pt-*, *ts-* en inici de paraula (*pneumàtic*, *pterodàctil*, *ptolemaic*, *tsarista*) i de paraules amb dificultat (*tungsté*, *apotegma*, *babord*, *feldspat*, *molibdé*).
- Escriptura de les duplicacions gràfiques més complexes (*subbranquial*, *addició*, *accèssit*, *aflicció*, *suggestionar*, *sangglaçar*).
- Escriptura de les oclusives en préstecs, topònims i antropònims (*Carib*, *Eduard*, *grog* i *groc*; *Qatar*, *Iraq*; *pàrquing*, *màrqueting*; *judoka*, *karate*); etc.

La bilabial *b* i la labiodental *v*

Domini profund de l'ortografia de les grafies *b/v*, incloent-hi els pseudoderivats (*berruga/verrucària*; *avortar/abortiu*) i altres casos que presenten dificultat, com ara l'escriptura de topònims discrepants amb altres llengües (*Anvers*, *Nerbion*, *l'Havana*).

Les nasals

Coneixement aprofundit de l'ortografia de les nasals, incloent-hi l'escriptura dels grups *mm*, *nn*, *nm* i *mn* en els cultismes i en paraules d'especial complexitat ortogràfica (*primmirat*, *annal*, *bienni*, *tanmateix*, *enmig*, *escamnar*, *mnemotècnia*).

Les palatals

Domini ampli de l'ortografia de les palatals:

- Escriptura adequada de les palatals en tots els casos, fins i tot en els que presenten més dificultat ortogràfica.
- Les palatals en les paraules adaptades d'altres llengües (*haixix*, *Txaikovski*).
- Ús excepcional de *tx-* inicial (*Txad*).
- La representació gràfica de la consonant velar aspirada, tant en les onomatopeies (*ha*, *ha*, *ha!*) com en les transcripcions de noms forasters (*Jerez*, *hippy*, *Hollywood*, *sikh*, *Khartum*); etc.

Les alveolars

Coneixement aprofundit de l'ortografia de les alveolars:

- Cultismes i paraules d'especial complexitat ortogràfica (*Saragossa, èczema, Moçambic, Ignasi, sentinella, Ademús*).
- Les grafies alveolars en paraules compostes i derivades amb un prefix (*asimetria, contrasenya, transsiberià, pressentir*).
- Les grafies *tz* i *ts* (*zitzània, sotsobrar*); etc.

Les laterals

Domini ampli de l'ortografia de les laterals:

- Escriptura de *l* final en paraules amb una certa dificultat (*bonítol, cerebel, nínxol, cervo/cérvol*).
- Ús coherent de les grafies geminades *tl* i *tll* (*butla/butlla, batle/batlle*); etc.

Les ròtiques

Paraules d'especial complexitat ortogràfica de les grafies *r* i *rr* (*salpar, sabre, eradicar, crebantar, ornitorinc, otorino*).

La grafia *h*

1. Ortografia de la *h* en préstecs (*hàmster, handbol*) i en cultismes no molt usuals (*subtrahend, hidròfob, hexagonal, holograma*).
2. Ortografia de la *h* com a consonant velar aspirada en onomatopeies i en estrangerismes.

Les abreviacions, les sigles i els acrònims

Escriptura d'abreviacions, símbols, sigles i acrònims d'abast local i internacional.

Les majúscules, les minúscules i els tipus de lletra

Normes de les majúscules, minúscules, versaleta, negreta i cursiva en noms de càrrecs, institucions, obres literàries, citacions bibliogràfiques, convencions i casos especials.

La puntuació

Domini de les regles avançades d'ús dels signes de puntuació.

Morfologia i sintaxi

El substantiu i l'adjectiu: gènere i nombre

Coneixement aprofundit de la morfologia de substantius i adjectius, i domini dels casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals:

- Assignació de gènere gramatical als substantius d'acord amb l'ús preferent (*colom, rabosa*).
- Usos contrastius quant al gènere amb el castellà, tant en els substantius (*molta esplendor*) com en els adjectius (*una nau viking*).
- Substantius amb doble forma de gènere equivalents (*cistell, cistella; teulat, teulada; garrofer, garrofera*) i amb significat diferent (*ganivet, ganiveta; sac, saca; cove, cova; full, fulla; cuc, cuca; regle, regla; regne, regna; crit, crida*).
- Flexió de nombre en els antropònims (*els Borbons, els Borja, els Guitart*).
- Formació del plural de les paraules compostes i de les locucions nominals (*curtmetratges, cafés teatre, guàrdies civils, maldecaps, mals de cap*).
- Substantius de doble gènere amb significat diferent d'ús restringit (*clímax, cremallera, delta, paleta, post, planeta*).
- Usos contrastius quant al nombre amb el castellà en expressions d'ús restringit (*anar camps a través, Blancaneu, llevar l'àncora*); etc.

Els articles definits

1. Valoració i ús de l'article personal: morfologia, apostrofació i contracció (*Me'n vaig a cal Pere; Canet d'en Berenguer*).
2. Ús de l'article en les expressions que discrepen del castellà (*jugar a pilota, alçar el cap, anar a fira*).
3. Coneixement i valoració gramatical de les diverses formes dels articles definits (*lo pare, sa vall, es pi, es pares i es mares*).

Els possessius

1. Ús de les formes àtones en expressions lexicalitzades (*Cada terra fa sa guerra*).

2. Expressions que contrasten amb el castellà (*a càrrec seu, a gust teu*).
3. Valoració d'altres formes dels possessius: formes clàssiques (*mia, tua, sua*) i formes amb *v* (*meva, teva, seva*). Valoració i ús dels possessius molt formals *llur* i *llurs* (*Els mestres i llurs alumnes. Els directors i llur premi*).
4. Ús del pronom feble *en* i dels pronoms datius amb valor possessiu (*En coneixia l'origen. Li feia mal l'esquena*).

Els dítctics

1. Col·locació del determinant demostratiu (*Aquella ciutat és preciosa. La pel·lícula aquella m'agrada*).
2. Estalvi dels usos abusius dels demostratius (*No s'ha parlat de poder ni si ~~este~~ és necessari*).
3. Valoració i ús coherent de la doble o la triple gradació en els dítctics.
4. Ús d'altres determinants anafòrics (*el dit, el mencionat, l'esmentat, etc.*) i de la dixi temporal amb determinant + substantiu (*esta setmana, este mes*) i límits del seu ús (*enguany*).

Els numerals

1. Lectura i escriptura de les fraccions.
2. Ús dels col·lectius (*una dotzena, dos centenars, un duo de trompetes, un lustre, una revista quinzenal, una iaia centenària*), incloent-hi els col·lectius tradicionals (*grossa, tern, qüern*).
3. Ús de construccions genuïnes enfront de les procedents d'altres llengües (*el primer de la classificació* i no **el número u de la classificació*).
4. Els prefixos cultes numerals *hemi-, semi-, mono-, bi-, tetra-* i les formes compostes (*quadrimestre*).

Els quantitius

Coneixement aprofundit de la forma i la funció dels quantitius:

- Els quantitius tradicionals (*manco, quinzets, unces, sous, mesures*).
- Formes genuïnes i interferències del castellà (*No m'ha fet ~~cap~~ gens de gràcia*); etc.

Els indefinits

Coneixement aprofundit dels usos i les funcions gramaticals dels indefinits, i domini dels casos excepcionals, d'especial dificultat o molt formals:

- Usos propis de *cada* (Té ~~cada cosa~~ unes coses. *Cada dia vaig al mercat*).
- Els indefinits arcaics, poc usats o molt formals (*mant, quelcom, altri, hom, qualque, sengles*).
- Ús de *altre, un altre, l'altre* i *d'altre*; tal com a substitut d'un nom propi (*Ho va dir en tal i en tal altre*).
- Evitació dels usos poc genuïns dels indefinits i les interferències del castellà (*Es creu que és ~~algú~~ important. Tinc ~~alguna~~ un poc de pressa*); etc.

Les preposicions

Coneixement aprofundit dels usos i les funcions gramaticals de les preposicions, i domini dels casos excepcionals i d'especial dificultat:

- Ús de les preposicions àtones i tòniques, compostes, i les locucions prepositives *devers, ultra, via, vers, a despit de*.
- Precisió en els usos particulars de cada preposició (*És diferent d'aquell. Fa gust de maduixa. Res a fer. Tenim un llapis negre i dos de blaus. Tothom portava menjar, però jo anava sense*).
- Usos excepcionals de les preposicions (*N'hi ha prou amb dir-li-ho una vegada només. Amb que li ho digues una vegada només, ja n'hi ha prou*).
- Usos preposicionals relacionats amb el règim sintàctic del verb (*Es va estirar ~~de~~ els cabells. Què hi ha ~~de~~ per a sopar? Recórrer contra una sentència*).
- Contactes entre diverses preposicions; coordinació d'elements amb règims preposicionals diferents; substitució de les construccions agramaticals (~~Amb abandonar-te~~ *Abandonant-te no aconseguixes res*).
- Ús genuí de les preposicions en la fraseologia (*posar en relleu, amb molta honra*).

- Ús de les preposicions *des de... fins a* i *de... a* per a expressar els punts extrems (*des de Canet fins al Port, de Sagunt a Puçol*).
- Ús genuí de les locucions prepositives evitant les interferències i els usos impropis, etc.

Els relatius, els interrogatius i els exclamatius

Coneixement aprofundit dels usos i les funcions gramaticals dels relatius, interrogatius i exclamatius, i domini dels casos excepcionals i d'especial dificultat:

- Substitució de les interferències i adequació als contextos formals.
- Supressió gramatical de la preposició (*En la casa que vaig viure*).
- Construccions de relatiu precedit de verb (*baixant la qual...*).
- Construccions de relatiu particulars (*N'hi ha que... Hi ha qui...*).
- Supressió d'usos redundants dels pronoms febles en les oracions de relatiu; pronoms interrogatius reforçats per un substantiu interjectiu (*Què dimonis fas?*); etc.

Les conjuncions

Coneixement aprofundit dels usos i les funcions gramaticals de les conjuncions i locucions conjuntives, i domini dels casos excepcionals, d'especial dificultat i molt formals:

- No supressió de *que* en les oracions completives (*Demanam que acudisquen puntuals a la reunió*) i després de l'adverbi *sí* (*Ella sí que l'espera*).
- Propietat en l'ús de les locucions conjuntives i substitució de les interferències i calcs lingüístics (*Situa els convidats ~~conforme~~ tal com vagen arribant. ~~Segons~~ A mesura que anava passant el temps em posava nerviós*).
- Ús de la conjunció temporal *mentres*, la locució conjuntiva *mentres que* i l'adverbi *mentrestant*.
- Conjuncions arcaiques o molt formals (*jatsia, car, puix*).
- Col·locació diversa de la conjunció *però*, etc.

Els adverbis

Coneixement aprofundit dels usos i les funcions gramaticals dels adverbis i de les locucions adverbials, i domini dels casos excepcionals, d'especial dificultat i molt formals:

- Ús opcional de l'adverbi de negació *no* en respostes curtes (*Havia menjat això alguna vegada? Mai/No mai*).
- Valoració de l'ús de l'adverbi *pas*.
- Ús expletiu de l'adverbi *no* (*Tinc por que no guanye*).
- Ús particular d'alguns adverbis i locucions adverbials com ara *corrents* (*Li telefoní i va arribar a casa corrents*), *inclusivament* i *exclusivament* (*Hi ha festa tots dos dies inclusivament*), *amb escreix* (*Li va tornar el favor amb escreix*), *escaig* (*He comprat 20 quilos i escaig*).
- Propietat en l'ús dels adverbis i les locucions adverbials i substitució de les interferències i els calcs lingüístics (*Un contracte acabat de firmar*); etc.

Els pronoms personals: tòpics i febles

1. Valoració i ús de les formes pronominals del plural majestàtic i del plural de modèstia.
2. Coneixement aprofundit dels usos i les funcions gramaticals dels pronoms febles, i domini dels casos excepcionals, d'especial dificultat o molt formals:
 - Ús especial de les formes plenes dels pronoms febles en modismes i frases fetes (*Tant se val. Tant me fa*).
 - Pronoms febles en funció de predicatiu (*S'ha tornat roig; s'hi ha tornat. S'ha fet del Vila-real; se n'ha fet*).
 - Pronominalització molt formal de l'atribut amb *el, la, els, les* en els sintagmes definits.
 - Ús del pronom *hi* amb complements introduïts per locucions prepositives (*No deixes res davall del llit; no hi deixes res davall*).
 - Adequació de l'ús dels pronoms al règim sintàctic exigít pel verb i la frase, evitant l'aparició o la supressió agramatical del pronom o bé la substitució per un altre pronom (*Si vols guerra, ~~ta~~ en tindràs. Mentre camina ho aprofita per a relaxar-se. El president és ell, tal com demostra la foto; no ~~hi~~ hi pegues més voltes*).

- Pronoms que acompanyen els verbs transitius i intransitius (*avisar-lo, telefonar-li, ensenyar-li a parlar*).
- Restriccions en les combinacions entre pronoms febles (*Cuinaran uns quants pastissos de xocolata; en cuinaran uns quants pastissos; en cuinaran uns quants de xocolata. Ho he tret del calaix; ho he tret. Ho trobaràs a l'armari; ho trobaràs. Hi vivia acompanyat*).
- Concordança del participi de les formes verbals perifràstiques amb els pronoms acusatius de tercera persona.
- Verbs pronominals i verbs no pronominals (*callar, aprimar-se*); etc.

Els verbs

1. Coneixement aprofundit dels valors dels temps verbals, i domini dels casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals:

- Contextos en què es pot usar tant el mode indicatiu com el mode subjuntiu (*Quan tornarem/tornem a escola, pararà de ploure. Si escoltaves/escoltares la ràdio, estaries informat. Tem que li guanyarà/guanye en la final*).
- Ús del mode subjuntiu amb els adverbis de dubte; els verbs defectius (*Ens cal més temps. Plovia pedres. Els accidents ocorren massa sovint*).
- Els valors de les formes no personals: casos en què l'infinitiu es pot usar amb valor imperatiu (*A córrer!*) i quan s'ha de substituir perquè no s'admet (*No fumeu!*).
- Evitació de l'infinitiu amb valor de recapitulació i del gerundi amb valor copulatiu i especificatiu (*És una llei adequada ~~aplicant-se~~ i s'aplicarà a totes les situacions previstes. La carta ~~exposant~~ que exposa les peticions està clara*).
- Propietat en l'ús dels règims verbals de verbs coordinats (*~~Veig i parle d'una cosa. Veig una cosa i en parle. Van escoltar i accedir a...~~ Van escoltar la petició i hi van accedir*).
- Ús ajustat al règim sintàctic de cada verb: verbs transitius i intransitius, verbs pronominals i no pronominals; etc.

2. Coneixement aprofundit de la morfologia verbal, i domini dels casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals:

- Verbs que presenten formes diferenciades, bé per diferenciacions semàntiques (*Les estrelles lluen. La joia no li lluïx gens. He cuit el dinar. M'ha cogut la ferida*), bé perquè una de les formes és pròpia de contextos molt més formals (*patisca/patesca, omplit/omplert, ser/ésser, sigut/estat*).
- Ús coherent de les formes verbals amb el grau de formalitat de la situació.
- Valor condicional d'algunes formes fixades en *-ra* (*Fóra cas que...*).
- Valoració dels usos dels verbs *ser, estar* i *haver-hi* (*Carme és casada. Sílvia és/està al treball. Al costat hi ha el casal*).

3. Ús aprofundit de les perífrasis verbals.

Lèxic i semàntica

1. El vocabulari culte general no especialitzat. Conceptes bàsics de terminologia i criteris per a la fixació del lèxic; els recursos terminològics.
2. Expressions idiomàtiques i col·loquials. Metàfores lexicalitzades. Enunciats fraseològics: col·locació, ordenació d'elements, locucions i frases fetes.
3. Onomàstica, antroponímia i toponímia.
4. Precisió lèxica. Interferències lèxiques: barbarismes i préstecs. Falsos sinònims. Ultracorrecció.
5. Paraules patrimonials i cultismes. Arcaismes. Vulgarismes i dialectalismes.
6. Creació lèxica: parasíntesi, neologismes, calcs i habilitació.
7. Paraules tabú, eufemismes i disfemismes.
8. Mecanismes lèxics de cohesió textual: de referència (repetició, hiperonímia, hiponímia, sinonímia, mots generals) i de sentit (complementarietat, antonímia, oposició relativa, relacions pragmàtiques).
9. Semàntica pragmàtica: substitucions, pressuposicions, sobrentesos, inferències, ironia.
10. Usos lèxics figurats: comparació, metàfora, metonímia, sinèdoque...
11. Registres i varietats lingüístiques: històrica, geogràfica, social i funcional.
12. Formació històrica del lèxic.

estructura de la prova de grau superior

Àrea i subàrea		Tipus de prova	Valor (%)
1. Àrea de comprensió	1a. Comprensió oral	No hi ha prova específica.	10%
	1b. Comprensió lectora	Llegir un text i respondre a diverses qüestions de dos o més opcions (mínim 10 preguntes): textuals, de contingut, de derivació, de síntesi o de sinonímia.	
2. Àrea d'expressió escrita		Redactar un text formal, argumentatiu o expositiu, d'un mínim de 300 paraules.	30%
3. Àrea d'estructures lingüístiques		Contestar un qüestionari de 80 ítems tipus test, amb tres alternatives, de les quals només una és correcta. a) Lèxic i semàntica (20 qüestions). b) Morfologia i sintaxi (40 qüestions). c) Normativa ortogràfica (20 qüestions).	30%
4. Àrea d'expressió i interacció oral		Llegir en veu alta un text. Realitzar una exposició oral sobre un tema determinat i interactuar amb una altra persona.	30%

prova

Àrea 1. Comprensió

1. Llija atentament el text següent i encerple la resposta correcta corresponent a cadascun dels enunciats de més avall:

La malnutrició en la tercera edat

La població valenciana inclosa en l'anomenada tercera edat augmenta progressivament com a conseqüència de la millora en l'esperança de vida. En el nostre país, l'esperança de vida en nàixer és de 75 anys per als hòmens i de 80 per a les dones. Segons el cens de 1991, el percentatge de persones majors de 65 anys era del 13%, i es considera que l'any 2023 superarà el 16%.

En els països desenvolupats, les persones majors són el segment amb més prevalença de malnutrició, a la qual contribueixen causes de diferents tipus. Per a avaluar-ne l'estat nutricional i identificar subgrups en risc cal detectar aquells factors de risc associats amb la malnutrició que poden ser de fàcil identificació en la comunitat.

Entre estos factors de risc hi ha tres grups: els causats per canvis fisiològics, aquells que són ambientals o socioeconòmics i altres causats per canvis en la salut.

Entre els canvis fisiològics podem destacar la pèrdua de peces dentals, les pròtesis dentals inadequades i l'atròfia mandibular, que poden repercutir en la masticació correcta i conduir a una alimentació selectiva. També la disminució de la sensibilitat dels sentits del gust i de l'olfacte poden convertir-se en una manca d'interés pel menjar i, fins i tot, en anorèxia. De la mateixa manera, la disminució de la sensació de set pot afectar la hidratació correcta de la persona. Finalment, les alteracions de la funció secretora digestiva (salival, gàstrica i pancreàtica) i la reducció de la superfície d'absorció poden conduir a alteracions en l'absorció d'alguns nutrients: principis immediats, ferro, vitamina B12 i calci. A més d'estos canvis, cal tindre'n en compte d'altres com ara la disminució del metabolisme basal, i la distribució diferent de la massa corporal, amb augment de la massa grassa i pèrdua de la massa muscular i òssia, que justifiquen que les

necessitats nutricionals d'este grup d'edat tinguen unes característiques pròpies.

Entre els canvis socioeconòmics i ambientals cal considerar, en primer lloc, la limitació de recursos econòmics, ja que, arran de la jubilació, els recursos econòmics minven i este fet pot repercutir en l'alimentació. En segon lloc, la pèrdua del cònjuge, en alguns casos, i la independència i eixida dels fills i filles de casa, en altres casos, condicionen la vida de moltes persones i donen lloc a situacions de soledat. Generalment, la persona major que viu a soles tria aliments de preparació fàcil, cuina poc i menja malament. En tercer lloc, l'ingrés en institucions (residències, asils i hospitals), on les pautes d'alimentació són homogènies i els gustos personals no se solen tindre en compte, alteren els patrons alimentaris de tota una vida i poden produir inapetència. Finalment, cal considerar que l'aïllament social i la soledat poden conduir a problemes de proveïment d'aliments, a més de restriccions en les eixides, amb la consegüent disminució del temps d'exposició al sol i a l'aire lliure.

Per últim, cal tindre en compte els canvis relacionats amb la salut física i psíquica, que també constitueixen importants factors de risc nutricional. Així, un 20% de la població major de 65 anys presenta hipertensió i hipercolesterolèmia. També certs problemes osteomusculars crònics poden cursar amb invalidesa física, la qual cosa pot limitar la consecució i preparació dels aliments. **D'una altra banda**, poden manifestar-se alguns trastorns mentals, com ara confusió, irritabilitat, depressió o, en casos extrems, demència. En estes condicions, les persones poden oblidar-se de menjar, mostrar-se incapaces de distingir entre desdijuni, dinar i sopar, o bé realitzar algunes menges extravagants o monòtones, que comprometen qualitativament i quantitativament la ingesta de nutrients. També cal tindre en compte que el consum de fàrmacs en estes edats és superior al d'altres. Un 82% de les persones majors de 65 anys de la nostra comunitat pren almenys un fàrmac, i al voltant del 60% en pren dos o més. En alguns casos trobem el consum d'un fàrmac durant un llarg període de temps, en altres es produïx un consum coincident de moltes substàncies actives alhora, cosa que pot conduir a veraders compromisos nutricionals per efecte de la interacció fàrmac-nutrient.

1.1 El risc de malnutrició en les persones majors...

- a) es produïx per causes fisiològiques i socials.
- b) té una explicació multifactorial.
- c) afecta els països amb menys recursos.

1.2 Els canvis fisiològics que fomenten la malnutrició afecten...

- a) el maxil·lar, l'olfacte, el pàncrees i els ossos.
- b) les dents, el gust, la pèrdua de líquids i la pèrdua de massa muscular.
- c) la boca, els sentits, la hidratació i la digestió.

1.3 Quina opció és verdadera sobre la cuina de les persones majors?

- a) A les persones majors, els agrada molt cuinar.
- b) Les persones majors preferixen les pautes d'alimentació homogènies.
- c) Hi ha persones majors que viuen a soles i elegixen un estil de cuina senzill.

1.4 L'ús de «D'una altra banda» (en negreta en el text)...

- a) expressa que a continuació apareixen uns factors de risc que estan en contradicció amb els anteriors.
- b) expressa que seguidament apareixen uns factors de risc que pertanyen a un subgrup diferent.
- c) expressa que els factors de risc que s'esmenten corresponen a subjectes diferents dels anteriors.

1.5 L'ús de la primera persona del plural...

- a) es referix a l'emissor i també inclou el receptor com a mostra d'implicació en les opinions de l'emissor.
- b) es referix a les persones concretes que han escrit el text.
- c) es referix, d'una manera genèrica, al grup de persones que ha participat en la investigació sobre este tema.

	V	F
1.6 La disminució de la sensibilitat del gust i de l'olfacte justifica, en part, la malnutrició en la gent major.		
1.7 L'ingrés en residències, asils o hospitals contraresta la mala alimentació.		
1.8 Els trastorns mentals en la tercera edat comprometen, quant a la qualitat i a la quantitat, la ingesta d'aliments.		

1.9 Quin titular reflectix millor el contingut del text?

- a) Alimentació adequada en la tercera edat.
- b) Factors de risc associats amb la malnutrició senil.
- c) Hàbits saludables en la tercera edat.

1.10 Quin resum sintetitza millor el contingut del text?

- a) L'esperança de vida és cada vegada més alta, però, a canvi, la tercera edat va arrossegant un llarg procés de malnutrició causat per canvis fisiològics (peces dentals en mal estat, disminució de la sensibilitat del gust i de l'olfacte...), per canvis socioeconòmics i ambientals (limitació de recursos econòmics, ingrés en institucions...) o per altres canvis relacionats amb la salut física o psíquica (demència, consum de fàrmacs...).

- b) L'esperança de vida és cada vegada més alta a causa dels bons costums nutricionals de la tercera edat.

Cada vegada més, els nostres majors, amb totes les seues facultats físiques i psíquiques, s'alimenten més i millor, amb la qual cosa es considera que l'any 2023 el percentatge de persones majors de 65 anys superarà el 16% de la població.

- c) L'esperança de vida és cada vegada més baixa en la població valenciana.

La tercera edat s'alimenta poc i malament per causa de canvis fisiològics (alteracions de la funció secretora digestiva), socioeconòmics i ambientals (minva de recursos econòmics i aïllament social) o d'aquells relacionats amb la salut física o psíquica (invalidesa o trastorns mentals).

Àrea 2. Expressió escrita

2. Dictat.

El pati del col·legi, que feia escola només per a pàrvuls, / a l'estiu el convertien en un cinema a l'aire lliure. / Hi projectaven pel·lícules còmiques, de l'oest i d'aventures, / totes les quals estaven moralment autoritzades per la censura eclesiàstica, / atés que el pati pertanyia a la parròquia. / Com que passaven la mateixa pel·lícula tota la setmana, / el primer dia de projecció rondàvem pels voltants, / un terreny erm des que li havien arrancat els tarongers, / ara esdevingut terra campa on proliferava el serret que se'ns ficava, / punxonós, entre les sandàlies i s'enganxava als calcetins, / a qui en portava, com si foren sangoneres. / En una punta del camp hi havia un pal de la llum: un tronc ennegrit i alt. / Hi grimpàvem per torns, al punt que fosquejava, / tot just quan havien finalitzat les notícies del No-Do i s'encetaven els tràilers; / comptàvem fins a cinquanta en cada tanda. / Després que s'havia iniciat la pel·lícula, andarejàvem desficiosos per l'entrada; / assetjàvem el porter provant de moure la seua commiseració / i que ens hi deixara passar de franc.

3. Escriga un article per a una revista local en què expose i argumente la seua opinió sobre un dels dos temes següents (d'un mínim de 300 paraules):

- a) Ha canviat l'educació dels jòvens durant els últims anys?
- b) Viure al camp o viure a la ciutat: avantatges i desavantatges.

Àrea 3. Estructures lingüístiques

4. Encerle l'opció que considere correcta en cada pregunta:

Lèxic i semàntica

Què signifiquen les paraules o expressions següents?

1. *pruija*

- a) pluja
- b) defici
- c) oblit

2. *narius*

- a) nadius
- b) badius
- c) nasals

3. *a la bestreta*

- a) suficientment
- b) anticipadament
- c) precipitadament

4. *volva*

- a) classe de bolet
- b) ramat
- c) pellarfa diminuta

5. *pigall*

- a) una certa classe de cabaret
- b) xic que acompanya una persona cega
- c) mascle de diverses espècies d'ocells

6. «Ficar-se en la gola del llop.»

- a) Estar en perill continu
- b) Encarregar-se d'una acció perillosa
- c) Arriscar-ho tot

7. *corbató*

- a) corbata menuda
- b) revolt de la carretera
- c) cria de corb

8. *rufa*

- a) befa
- b) arruga
- c) beguda exòtica

9. *mussitar*

- a) criticar algú
- b) expressar una pena
- c) parlar molt baix

10. *frumentaci*

- a) fa referència a la fermentació
- b) fa referència al blat
- c) fa referència a la frustració

11. «Anar-se'n en orri.»

- a) Fracassar
- b) Malgastar
- c) Munyir

Quina de les opcions següents és correcta?

12. Una de les tres paraules següents figura en el diccionari:

- a) burro
- b) penatxo
- c) palco

13. La paraula que està ben escrita és:

- a) disquette
- b) disquet
- c) disket

14. «El colom _____.»

- a) parrupa
- b) refila
- c) renilla

15. «Els habitants de Xàtiva són _____.»

- a) setabenses
- b) xativins
- c) pixavins

Quina de les tres opcions és la més adequada per a completar cada frase en un registre formal?

16. «Al meu fill, quan es banya, li agrada _____ i, per tant, ens esguita.»
- a) xiuxiuar
 - b) xiuxiuejar
 - c) xipollejar
17. «Li agradava _____ directament de la botella.»
- a) txuplar
 - b) xarrupar
 - c) gallejar
18. «Això perjudicarà el meu soci i, _____, a mi mateix.»
- a) de gairell
 - b) de retop
 - c) a doll
19. «Els lladres _____ el sac per terra.»
- a) rosegaren
 - b) arrosegaren
 - c) arrossegaren
20. «Cal _____ tots els requisits.»
- a) complir
 - b) acomplir
 - c) complimentar
21. «El negoci no era gens _____.»
- a) rendista
 - b) rentable
 - c) rendible
22. «Sap _____ gossos.»
- a) adiestrar
 - b) domar
 - c) ensinistrar

Morfologia i sintaxi

Quina de les tres opcions és la més adequada per a completar cada frase en un registre formal?

23. «No se n'anirà a casa _____ no acabe la faena.»

- a) fins que
- b) fins què
- c) fins a que

24. «Actuà _____ l'influx d'aquelles idees.»

- a) avall
- b) sota
- c) baix

25. «Tenia interès _____ veure l'exposició.»

- a) en
- b) amb
- c) a

26. «_____ quant al primer punt de l'orde del dia...»

- a) Ø
- b) En
- c) Per

27. «Trencà el pacte _____ sempre.»

- a) per a
- b) pa
- c) per

28. «Obrin la botiga _____ 10 h _____ 14 h.»

- a) de les / fins a les
- b) de / fins a
- c) de / a

29. «Han vingut els mestres i _____ alumnes.»

- a) llur
- b) llurs
- c) nós

30. «No té _____ diners per a comprar-se el pis.»
a) prou
b) bastant
c) bastants
31. «El vestit se l'ha fet _____ encàrrec.»
a) per
b) a
c) d'
32. «Nevarà a partir _____ 800 m.»
a) d'
b) ø
c) de
33. «Ens ho va contar _____ rient _____ plorant.»
a) ara / adés
b) siga / siga
c) mig / mig
34. «No _____ tan fort, que foradareu el paper.»
a) escrigueu
b) escriviu
c) escrigau
35. «Li agradaria que nosaltres _____ com ha quedat sa casa.»
a) veiem
b) vegérem
c) vérem
36. «Afanya't. Si no _____ prompte, s'emportarà el moble.»
a) vingueres
b) véns
c) vens

37. «El fet es va produir _____ segle xx.»
a) a mitjan de
b) a mitjan
c) a mitjans
38. «Si els venedors augmenten els preus, és probable que el govern _____ controle.»
a) els els
b) els en
c) els ho
39. «Envieu el paquet a les proveïdores. Envieu _____ hui mateix.»
a) -les-el
b) 'ls-el
c) -los-el
40. «Vam arribar al teatre i _____ al davant.»
a) ens en posàrem
b) s'hi posàrem
c) ens hi posàrem
41. «Ell sempre oferix vi i pastes als convidats; _____ oferix de la millor qualitat.»
a) els ho
b) els n'
c) els les
42. «Ella s'ha fet roja. _____ ha fet.»
a) Se n'
b) S'hi
c) Se'n
43. «Li _____ l'alé.»
a) put
b) pudix
c) pud

44. «El pacte et convé. No _____ pegues més voltes.»
- a) l'hi
 - b) li hi
 - c) hi

Quina de les opcions següents és correcta?

45. «Ocupaven àrees _____ i espais _____.»
- a) limítrofes / limítrofes
 - b) limítrofes / limítrofs
 - c) limítrofs / limítrofs
46. «La millor _____ era molt _____.»
- a) advocada / cortesa
 - b) advocada / cortés
 - c) advocat / cortesa
47. «Vine _____ més prompte millor.»
- a) com
 - b) quan
 - c) quant
48. «_____ aroma que tenen els llegums!»
- a) Quina
 - b) Quin
 - c) Que
49. «Este ordinador va molt lent, _____.»
- a) però no en tinc altre
 - b) però no en tinc d'altre
 - c) però no tinc d'altre
50. «La meua amiga _____!»
- a) té cada cosa
 - b) te cada cosa
 - c) té unes coses
51. «Per ella, sentia _____ amor que odi.»
- a) més bé
 - b) tan aïna
 - c) més prompte

52. «Parlava _____.»
- a) el màxim de clar
 - b) lo més clar possible
 - c) al màxim de clar
53. «No és _____ parlar-me així.»
- a) ningú per a
 - b) qui per a
 - c) qui per
54. «_____, no hi aniré.»
- a) Com que no hi ha festa
 - b) Com no n'hi ha festa
 - c) Degut a què no hi ha festa
55. «Si vols complicacions, _____.»:
- a) en tindràs
 - b) hi tindràs
 - c) les tindràs
56. «Els escolans van _____ les campanes.»
- a) brandar
 - b) blandir
 - c) balandar
57. «Quan l'han _____ li han torçut el braç.»
- a) detingut
 - b) detengut
 - c) detés
58. «El tema no _____ concernia.»
- a) el
 - b) li
 - c) l'hi
59. «Ja _____ les creïlles?»
- a) han cuit
 - b) s'han cuit
 - c) s'han cogut

60. «Són les circumstàncies contra _____ va lluitar.»
- a) les que
 - b) qui
 - c) les quals

Normativa ortogràfica

Quina de les opcions següents és correcta?

61. «El _____ es neteja molt bé amb _____.»
- a) topazi / magnèsia
 - b) topazi / magnèssia
 - c) topasi / magnèsia
62. «Necessitem un _____ perquè volem fer una fotografia especial.»
- a) trípod
 - b) trípod
 - c) tripode
63. «La _____ és l'estat d'inactivitat _____ passen determinats animals.»
- a) letàrgia / per la qual
 - b) letargia / pel qual
 - c) letàrgia / pel que
64. «El _____ és la _____ part del gram.»
- a) cèntigram / centèsima
 - b) centígram / centèssima
 - c) centigram / centèsima
65. «Encara recorde que _____ un ungüent _____.»
- a) féieu / antiinflamatori
 - b) feieu / antiinflamatori
 - c) feïeu / antiïnflamatori
66. «Raig _____.»
- a) infrarroig
 - b) infra-roig
 - c) infraroig

67. «El _____ és el conjunt de plomes que cobrixen el cos d' _____.»
- a) plumatge / una au
 - b) plomatge / una au
 - c) plumatge / un au
68. «Els nassos _____ dels _____ del circ eren molt grans.»
- a) postissos / pallasos
 - b) postissos / pallassos
 - c) postisos / pallassos
69. «L' _____ del seu caràcter l'ha condemnat a la _____.»
- a) aspredat / solitud
 - b) aspretat / solitud
 - c) aspredat / solitud
70. «El vostre veí era un sant _____.»
- a) baró
 - b) varó
 - c) varon
71. «L'embarcació va _____.»
- a) salpar
 - b) sarpar
 - c) zalpar
72. «_____ : en dret civil, acceptació tàcita o expressa d'una herència.»
- a) Addició
 - b) Adicció
 - c) Adició
73. «El _____ és un establiment d'un lloc fronterer per a sotmetre a quarantena els malalts.»
- a) llatzaret
 - b) lletzaret
 - c) llatzeret

74. «_____ : fetus parit prematurament.»

- a) avort
- b) abortó
- c) avortó

Quina de les tres opcions és la més adequada per a completar cada frase?

75. «_____, no podíem ajudar-lo.»

- a) Malhauradament
- b) Malauradament
- c) Malahuradament

76. «Amb la _____ del peu dret va entropessar amb la _____ de vi.»

- a) bóta / bota
- b) bota / bóta
- c) bota / bota

77. «Cal _____ contra la injustícia.»

- a) rebelar-se
- b) rebel·lar-se
- c) revel·lar-se

78. «Li han diagnosticat una _____.»

- a) arrítmia
- b) arítmia
- c) aritmia

79. «Eduard és molt calmós, no es posa nerviós per res, és molt _____.»

- a) flemàtic
- b) flegmàtic
- c) flecmàtic

80. «Ella _____ mitja volta i caigué redona.»

- a) feu
- b) féu
- c) fiu

Àrea 4. Expressió i interacció oral

1. LECTURA I CONVERSA

Domòtica

La domòtica és l'automatització del funcionament dels habitatges. D'esta manera, l'usuari pot gestionar de manera energèticament eficient, segura i confortable els diferents aparells i instal·lacions domèstiques que conformen les llars.

En un primer moment, l'única manera de construir una instal·lació domòtica era a través d'una xarxa centralitzada de sensors (elements que recullen dades com ara la temperatura ambient o si hi ha fuites d'aigua) i actuadors (parts del sistema que servixen per a modificar el comportament de certs equips o instal·lacions). Normalment, eren sistemes propietaris molt poc flexibles. En estes condicions, la introducció de noves prestacions era molt difícil i costosa.

Però, des de fa uns quants anys, és possible construir sensors i actuadors amb prou intel·ligència per a implementar una xarxa de control distribuït. Ara la domòtica ha guanyat en facilitat d'ús i en flexibilitat, i se n'ha reduït el cost.

Esta automatització se centra en tres grups o àrees: benestar, seguretat i comunicacions. Pel que fa al primer –el confort–, podem esmentar aplicacions com ara el control de llums, persianes o cortines per a ajustar la il·luminació a les necessitats dels habitants de la casa. La climatització automàtica o el reg del jardí també entren dins de la mateixa filosofia de foment del benestar. A més, estes instal·lacions busquen una gestió òptima de l'energia mitjançant sistemes d'estalvi energètic, l'arquitectura bioclimàtica o l'ús de fonts d'energia renovable (solar, eòlica, geotèrmica, etc.).

Un altre àmbit que vol garantir la domòtica és la seguretat. Controla la temperatura, el gas o el fum per a detectar possibles perills. En esta mateixa línia, oferix una vigilància dels accessos a la casa amb l'objectiu de detectar presències no desitjades. Hi ha instal·lacions domòtiques que fins i tot poden identificar les persones que hi ha a les diferents parts de la casa (són capaces de detectar el moviment, la calor corporal o altres característiques individuals).

Finalment, en l'àrea de les comunicacions es destaca la distribució d'àudio i vídeo per tot l'habitatge, l'accés a Internet, el control remot per telèfon o a través de la xarxa, el control local mitjançant la veu, el comandament a distància o les pantalles tàctils. En este aspecte, les anomenades passarel·les residencials juguen un paper important. Estes passarel·les són les encarregades d'adaptar els protocols i els fluxos de dades de les xarxes externes (Internet) a les xarxes internes de control de la casa.

La contrapartida més important és el cost addicional que comporta l'aplicació d'instal·lacions domòtiques en una casa. A més, hi ha la por de quedar-se sense calefacció o sense llum en cas d'una caiguda del sistema. De fet, en una data tan llunyana com el 1957, els punts febles d'una primerenca casa «automàtica» ja van ser satiritzats en la pel·lícula de Jacques Tati *Mon Oncle*.

*Criteris de correcció i solucionari en: www.edu.gva.es/jqcv

www.edu.gva.es/jqcv

GENERALITAT
VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ